

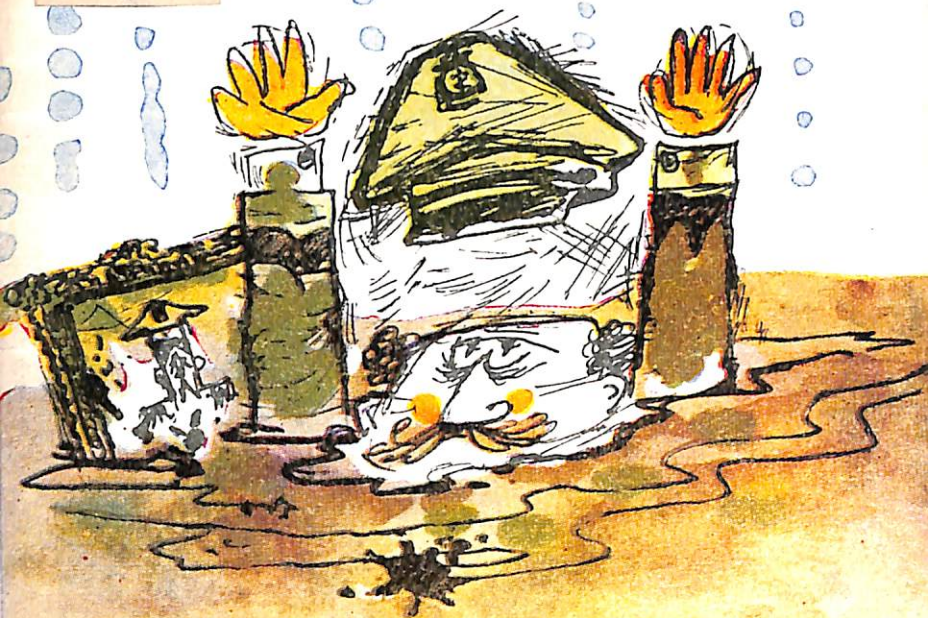
INAJET SHEHU

INSPEKTIMI

BIBLIOTEKA
SHTETIT

SH-7
SH 29.

NOVELË

81H-37
5429.

INAJET SHEHU

INSPEKTIMI

Novelë satirike

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

*Kjo novelë fitoi çmimin e dytë në konkursin
e 30 vjetorit të krijimit të Ushtrisë Popullore.*

Redaktor: Moisi Zaloshnja

Piktor: Bardhyl Fico

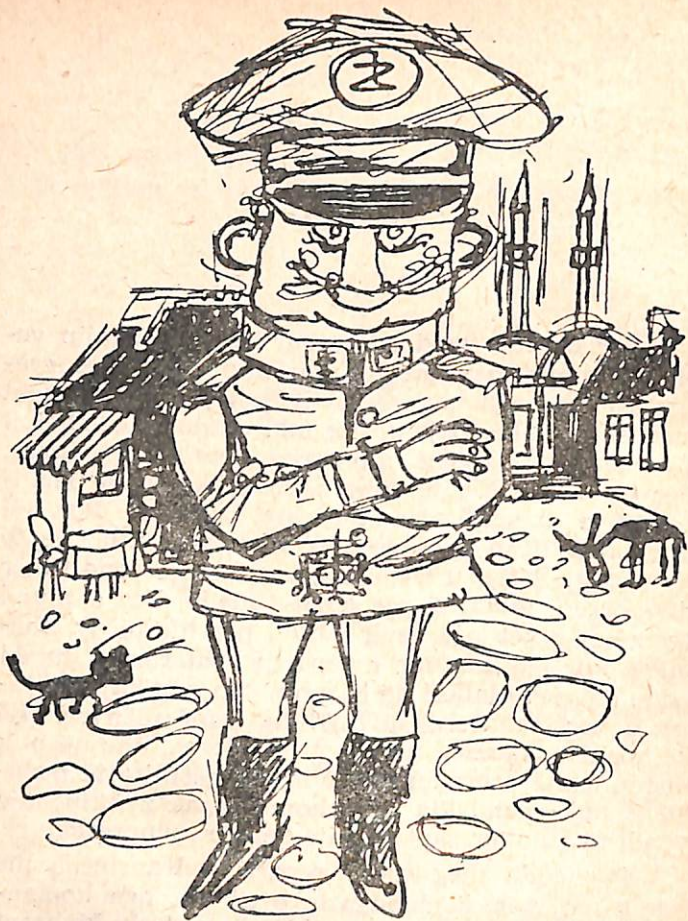
Tirazhi: 5000 kopje · Format : 70 x 100/32 Stash. 2204-72

Shtypur: Drejtoria Qendrore e Poligrafisë
Shtypshkronja «MIHAL DURI» — Tiranë, 1974

KREU I

Zereni, një vend i humbur diku në skajin verior të mbretërisë, megjithëse ishte qendër nënprefekturë dhe nga banorët e tij quhej qytet, në fakt nuk ishte i tillë. Atje kishte mbi dyqint e ca shtëpi. dy xhami, një kafene, një berberhane e një opingar. Përveç këtyre kishte edhe një rrethkomandë xhandarmërie dhe një alamet reparti ushtarak. Por një ditë prej ditësh, edhe reparti ushtarak, i cili i jepte njëfarë gjallërie, u dislokua diku në një vend tjetër dhe Zereni mbeti si një fshat i madh. Pra a mund të quhej qytet një vend i tillë, për hir të dy xhamive, kur me largimin e repartit ushtarak ai humbi edhe atë pak gjallëri që i jepnin çdo mbrëmje ushtarët e Lartmadhërisë së Tij?! Në asnjë mënyrë. Një kompani ushtarësh, që mbeti në Zeren, dhe që nuk kishin asnjë armatim tjetër me përjashtim të pushkëve, nuk mund t'ia ndryshonte aspak zyrtinë një vendi të humbur siç ishte ajo qendër nënprefekturë.

Për çudi, megjithëse reparti u transferua me kuç e me maç, komandantin e tij, një nga komandantët më në zë të Lartmadhërisë, majorin Mahmut Beshi, nuk e lëvizën që andej. Nën vartësi i lanë to-

1. The man in the uniform is the main character of the story.

ger Jahjen, me detyrë shef shtabi, nëntoger Estrefin, komandant kompanie dhe kapter Kaleshin, i ngarkuar me magazinën ushqimore të repartit.

Major Beshi nuk e mori vesh se si ngjau një punë e tillë. Nga komandant reparti me qindra ushtarë e dhjetëra oficerë, që përbënin dikur shtabin e tij, kishte përfunduar në një komandant me nja tridhjetë e ca ushtarë, dy oficerë e një kapter. Komandant i thënçin!

I thoshte mendja se për këtë ndryshim patjetër do të kishte patur ndonjë keqkuptim, prandaj edhe i shkroi shkëlqesisë së tij, gjeneral Aranitasit. Por ky s'u bë i gjallë fare, thua se major Beshi, gjer në atë kohë kuadër me rëndësi i ushtrisë famëmadhe mbretërore, të mos ekzistonte fare në atë mbretëri. Një mospërfillje e tillë nga ana e eprorëve të tij, në fillim e tërboi, por me kalimin e kohës, plaga filloi t'i zinte kore. Bile, po ta mendoje hollë-hollë më mirë që punët kishin marrë këtë udhë. Rehat ishte sa s'kishte ku të shkonte. Nga krahina ku kishte lindur nuk e lëvizën dhe napolonat po i merrte ashtu siç i merrte edhe më parë. E ç'të kërkonte tjetër nga Lartmadhëria zemërgjerë?

Sidomos kjo puna e napolonave kishte rëndësi të madhe për major Beshin. E gjithë puna ishte që të mos prekej puna e napolonave, pasi për to linte kokën Mahmut Beshi. Në këtë drejtim ia kishte këputur kokën të atit, dikur një bej i pasur fshati. Atëherë rridhnin napolonat varda. Mirpo i ati shkoi e vdiq taman në një kohë kur Beshi ishte ende i vogël dhe pasuria e tij u bë rrush e kumbulla nga të tjerët. Kur u rrit Beshi e si pa që gjithçka kishte marrë të tatëpjetën, me ato para që kishte ruajtur e ëma për ditë të zezë, vajti e u zuri derën disa miq-

ve e të njohurve të të atit. Dhe, falë kujdesit të tyre e napolonave që u shpërndau, mundi të hynte në një repart ushtarak me gradën aspirant i ushtrisë mbretërore. Kur arriti të merrte gradën e togerit vendosi që të shiste edhe kullat e çiflikut të dikurshëm dhe t'i kushtohej përfundimisht karrierës ush-

tarake. Napolonat tregonin gjendjen shpirtërore të major Beshit. Kur e kishte xhepin plot fytyra e tij ishte shend e verë, kur xhepat i kishte të boshatisur bëhej sterrë fare.

Sa për punët, ato shkonin për birinxhi në repartin e vogël, që drejtonte, gjynah të qahej. Përrjashto stërvitjen, e cila nuk kishte asnjë rëndësi në ato ditë paqeje e lumturie të pashoqe, të garantuara për jetë nga Lartmadhëria e tij, Ahmet Zogu, të gjitha veprimet e tjera kryheshin në mënyrën më të përsosur. Të tre vaftet hareshin në orën e caktuar (hareshin apo nuk hareshin kjo nuk kishte fort rëndësi mjaft që binte çanga për këtë punë) gjumi fillonte kur ta ndienin qepallat.

Fytyrat e thara koskë e lëkurë të ushtarëve, tregonin më së miri merakun që ata kishin për mbrojtjen e pushtetit të mbretit august. Kishte gojë që flisnin se fytyrat e tyre thaheshin nga të pangrënët, por këto ishin gojë rebelësh, të cilët nuk e shikonin me sy të mirë mbretin dhe ushtrinë e tij.

Jeta ushtarake në repartin e Zerenit ecte e qetë, pa telashe që mund t'u nxirrnin avaze. Mirëpo i gjithë ky rehatllëk, një ditë prej ditësh mori fund. Shkaktar për këtë prishje qetësie të repartit u bë një fonogram i ardhur papritur nga Ministria e Luftës, poshtë të cilit ishte vetë emri i gjeneral Aranitashit. Ky fonogram ra mbi major Beshin si ajo rrufeja në një ditë të kthjellët e plot diell.

KREU II

Atë ditë që merr udhë tregimi ynë, major Beshi kishte vënë faqoren me raki dhe një alamet kuti konserve mbi tavolinë, dhe po bënte qejf. Në këtë kohë ndjeu një të trokitur në derë. Fuçi me rrëmbim ato që kishte përpara në kasafortën ku më parë mbante dokumentat, u ra me pëllëmbë mustaqeve të ndotura dhe pastaj thirri:

— Hajde!

Në zyrë, me fytyrë të prishur e të alarmuar dhe me një letër në dorë, u fut Sala, centralisti i reparitit. Kur vështroi çehren e tij të prishur e sidomos atë letër që e shtërngonte fort në dorë, si të kishte frikë se mos i fluturonte, major Beshi mendoi: «A thua përsëri të ketë ndonjë të vdekur në familje, ky qafir dhe tani më vjen në zyrë me buzët varur pesë pëllëmbë e me telegram në dorë që të më kërkojë lejë si zakonisht?» Dhe kishte të drejtë të mendonte kështu majori i squar sepse çdo dy-tre muaj, centralist Salës do t'i vinte patjetër ndonjë telegram, me një përmbajtje pak a shumë të tillë: «Gjyshi u nis për në atë dynja. Qofshi vetë». Ose: «Dulla na la. Të presim për ta kallë në dhe». Ose «Qazimeja

